

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc. Noli spectare quanti homo sit. Parvi enim preti est, qui tam nihili est. Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

.....

Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam. Sic enim – laudem et honestatem solum expetendo, omnes cruciatus corporis et omnia pericula mortis parvi esse ducendo – me pro salute vestra in tot ac tantas dimicationes obicere potui.

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις και φράσεις:

summa	: τον αντίστοιχο τύπο στον συγκριτικό βαθμό
parvi	: το επίρρημα στον υπερθετικό βαθμό
preti	: την αιτιατική ενικού
scelus	: την ονομαστική πληθυντικού
tanto dolore	: την ονομαστική ενικού
nihil	: την αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

ei	: τη γενική πληθυντικού στο θηλυκό γένος
gratius	: την αιτιατική πληθυντικού θηλυκού γένους στον ίδιο βαθμό
quas	: τη δοτική ενικού στο ίδιο γένος
bene	: την αιτιατική πληθυντικού του επιθέτου στο ουδέτερο γένος του συγκριτικού βαθμού
rem	: την αφαιρετική ενικού
mentem	: τη γενική πληθυντικού
omnes	: την αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος
cruciatu	: την αφαιρετική ενικού.

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

investiga	: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα στην ίδια έγκλιση και φωνή
mitte	: το β΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
rediens	: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
deduc	: το γ΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
noli	: το β΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
sit	: το α΄ πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού
adfectus est	: το β΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

possit	: το απαρέμφατο του παρακειμένου
gerendi	: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής παρατατικού στην παθητική φωνή
administrandi	: το β΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
colendo	: την αφαιρετική του σουπίνου
proponebam	: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
conformabam	: το απαρέμφατο μέλλοντα στην παθητική φωνή
expetendo	: το α΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
obicere	: τη μετοχή του μέλλοντα στην ονομαστική ενικού του θηλυκού γένους.

Μονάδες 15

Γ1α. «**tu hominem investiga**»: να επαναδιατυπώσετε την πρόταση, ώστε να εκφράζεται απαγόρευση και με τους δύο τρόπους.

Μονάδες 4

Γ1β. «**rediens**»: να μετατρέψετε τη μετοχή στην αντίστοιχη πρόταση, ώστε να εκφράζει το σύγχρονο σε σχέση με το ρήμα της πρότασης, στην οποία ανήκει.

Μονάδες 2

Γ1γ. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων:

Epheso, tecum, nihili, dolore, cupidus, gerendi, tot, mortis, me.

Μονάδες 9

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

Γ2α. «ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi»: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής της (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση και τον χρόνο εκφοράς της (μονάδες 2).

Μονάδες 5

Γ2β. «cogitando homines excellentes» : να γίνει η γερονδιακή έλξη (μονάδες 3) και να αιτιολογηθεί αν είναι υποχρεωτική (μονάδες 2).

Μονάδες 5

Γ2γ. «Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam»: να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από τη φράση «Cicero dicit».

Μονάδες 5

ΟΛΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.30 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 4ΗΣ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ΄ ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc. Noli spectare quanti homo sit. Parvi enim preti est, qui tam nihili est. Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam. Sic enim – laudem et honestatem solum expetendo, omnes cruciatus corporis et omnia pericula mortis parvi esse ducendo – me pro salute vestra in tot ac tantas dimicationes obicere potui.

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις και φράσεις:

summa	: τον αντίστοιχο τύπο στον συγκριτικό βαθμό
parvi	: το επίρρημα στον υπερθετικό βαθμό
preti	: την αιτιατική ενικού
scelus	: την ονομαστική πληθυντικού
tanto dolore	: την ονομαστική ενικού
nihil	: την αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Δ' ΕΣΠΕΡΙΩΝ

ei	: τη γενική πληθυντικού στο θηλυκό γένος
gratius	: την αιτιατική πληθυντικού θηλυκού γένους στον ίδιο βαθμό
quas	: τη δοτική ενικού στο ίδιο γένος
bene	: την αιτιατική πληθυντικού του επιθέτου στο ουδέτερο γένος του συγκριτικού βαθμού
rem	: την αφαιρετική ενικού
mentem	: τη γενική πληθυντικού
omnes	: την αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος
cruciatu	: την αφαιρετική ενικού.

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

investiga	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα στην ίδια έγκλιση και φωνή
mitte	: το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
rediens	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
deduc	: το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
noli	: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
sit	: το α' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού
adfectus est	: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Δ' ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

possit	: το απαρέμφατο του παρακειμένου
gerendi	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής παρατατικού στην παθητική φωνή
administrandi	: το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
colendo	: την αφαιρετική του σουπίνου
proponebam	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
conformabam	: το απαρέμφατο μέλλοντα στην παθητική φωνή
expetendo	: το α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
obicere	: τη μετοχή του μέλλοντα στην ονομαστική ενικού του θηλυκού γένους.

Μονάδες 15

Γ1α. «**tu hominem investiga**»: να επαναδιατυπώσετε την πρόταση, ώστε να εκφράζεται απαγόρευση και με τους δύο τρόπους.

Μονάδες 4

Γ1β. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων:
hominem, Epheso, tecum, nihili, dolore, quas, cupidus, gerendi, tot, mortis, me.

Μονάδες 11

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

Γ2α. «quam recuperatio»: να εκφραστεί ο β΄ όρος σύγκρισης με τον άλλο τρόπο.

Μονάδες 2

Γ2β. «ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi»: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδες 2), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής της (μονάδες 2), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1).

Μονάδες 5

Γ2γ. «Colendo et cogitando.....conformabam»: να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των όρων της πρότασης.

Μονάδες 8

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.30 π.μ.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΡΙΤΗ 19 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum emit. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem. Diu operam frustra impendebat; quotiescumque avis non respondebat, sutor dicere solebat «Oleum et operam perdidici». Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit.

.....

Coluntur tamen simulatione dumtaxat ad tempus. Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum. Hoc est quod Tarquinius dixisse ferunt exultantem: «Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem, quos infidos, cum iam neutris gratiam referre poteram».

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

multum	: τον συγκριτικό βαθμό στον ίδιο τύπο
milibus	: τη γενική πληθυντικού
sestertium	: την ονομαστική ενικού
quendam	: την ονομαστική ενικού στο ουδέτερο γένος
corvum	: την αιτιατική πληθυντικού
parem	: την αιτιατική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

diu	: τον υπερθετικό βαθμό στον ίδιο τύπο
avis	: την ονομαστική πληθυντικού
sutor	: την αφαιρετική ενικού
simulatione	: τη δοτική ενικού
tempus	: την κλητική πληθυντικού
inopes	: τη γενική πληθυντικού
hoc	: την αιτιατική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος
fidus	: την αιτιατική ενικού στο ουδέτερο γένος του συγκριτικού βαθμού
neutris	: την ονομαστική ενικού στο αρσενικό γένος.

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

interfuit	: το απαρέμφατο του ενεστώτα
emere	: το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
doceret	: το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελείκου στην ίδια φωνή
impendebat	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
solebat	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
perdidi	: το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην ίδια φωνή

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

didicit	: το α΄ πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
attulit	: το β΄ πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
coluntur	: το γ΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
ceciderunt	: την αφαιρετική του σουπίνου
intellegitur	: το β΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
exulantem	: το β΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
habuissem	: το β΄ πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην άλλη φωνή
referre	: το απαρέμφατο του μέλλοντα στην ίδια φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
poteram	: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού.

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

Caesaris, emere, pecuniae, simulatione, inopes, amicorum, amicos, neutris.

(Μονάδες 8)

Γ1β. «quotiescumque avis non respondebat, sutor dicere solebat»: να αποδώσετε το περιεχόμενο της δευτερεύουσας πρότασης με μετοχή.

(Μονάδες 2)

Γ1γ. «Id exemplum sutorem quendam incitavit.»: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

(Μονάδες 5)

Μονάδες 15

Γ2α. «Quodsi forte ceciderunt, tum intellegitur»: να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο (μονάδα 1) και να τον μετατρέψετε, ώστε να δηλώνει υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα στο παρόν (μονάδες 2) και υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν–μέλλον (μονάδες 2).

(Μονάδες 5)

Γ2β. «quam fuerint inopes amicorum»: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής της (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 2) και να τη μεταφέρετε στον ευθύ λόγο (μονάδα 1).

(Μονάδες 6)

Γ2γ. «Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem, quos infidos, cum iam neutris gratiam referre poteram»: να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από τη φράση «**Tarquinius dixit**».

(Μονάδες 4)

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα, κατεύθυνση). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης**.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 18.30.

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΡΙΤΗ 19 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum emit. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem. Diu operam frustra impendebat; quotiescumque avis non respondebat, sutor dicere solebat «Oleum et operam perdidici». Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit.

Coluntur tamen simulatione dumtaxat ad tempus. Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum. Hoc est quod Tarquinius dixisse ferunt exultantem: «Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem, quos infidos, cum iam neutris gratiam referre poteram».

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

multum	: τον συγκριτικό βαθμό στον ίδιο τύπο
milibus	: τη γενική πληθυντικού
sestertium	: την ονομαστική ενικού
quendam	: την ονομαστική ενικού στο ουδέτερο γένος
corvum	: την αιτιατική πληθυντικού
parem	: την αιτιατική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

ΤΕΛΟΣ 1ΗΣ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

diu	: τον υπερθετικό βαθμό στον ίδιο τύπο
avis	: την ονομαστική πληθυντικού
sutor	: την αφαιρετική ενικού
simulatione	: τη δοτική ενικού
tempus	: την κλητική πληθυντικού
inopes	: τη γενική πληθυντικού
hoc	: την αιτιατική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος
fidus	: την αιτιατική ενικού στο ουδέτερο γένος του συγκριτικού βαθμού
neutris	: την ονομαστική ενικού στο αρσενικό γένος.

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

interfuit	: το απαρέμφατο του ενεστώτα
emere	: το γ' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
doceret	: το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
impendebat	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
solebat	: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
perdidi	: το α' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού στην ίδια φωνή
didicit	: το α' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

attulit	: το β΄ πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
coluntur	: το γ΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
ceciderrunt	: την αφαιρετική του σουπίνου
intellegitur	: το β΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή
exulante	: το β΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
habuisserrunt	: το β΄ πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην άλλη φωνή
referre	: το απαρέμφατο του μέλλοντα στην ίδια φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)
poteram	: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρατατικού.

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

Caesaris, emere, id, pecuniae, simulatione, inopes, amicorum, Tarquinium, amicos, neutris.

(Μονάδες 10)

Γ1β. «**Id exemplum sutorem quendam incitavit.**»: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

(Μονάδες 5)

Μονάδες 15

Γ2α. «**ut corvum doceret parem salutationem**»: να αναγνωρίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε την εκφορά της (μονάδες 2).

(Μονάδες 4)

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Δ' ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

Γ2β. «Quodsi forte ceciderunt, tum intellegitur»: να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο (μονάδα 1) και να τον μετατρέψετε, ώστε να δηλώνει υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα στο παρόν (μονάδες 2) και υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν–μέλλον (μονάδες 2).

(Μονάδες 5)

Γ2γ. «quam fuerint inopes amicorum»: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής της (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 2) και να τη μεταφέρετε στον ευθύ λόγο (μονάδα 1).

(Μονάδες 6)

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε **μόνον** τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα, κατεύθυνση). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης**.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 18.30.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 4ΗΣ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

A1. Να μεταφράσετε το παρακάτω κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα:

Cum Accius ex urbe Roma Tarentum venisset, ubi Pacuvius grandi iam aetate recesserat, devertit ad eum. Accius, qui multo minor natu erat, tragoediam suam, cui «Atreus» nomen est, ei desideranti legit. Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora. «Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id me sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam...»

.....

Julia, Augusti filia, mature habere coeperat canos, quos legere secrete solebat. Hac re audita Augustus voluit filiam deterrere quominus id faceret. Eo consilio aliquando repente intervenit oppressitque ornatrices.

Μονάδες 40

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις και συνεκφορές:

Accius: την κλητική ενικού

grandi aetate: την ονομαστική ενικού

minor: τον αντίστοιχο τύπο στον θετικό βαθμό

cui: την αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος

nomen: την κλητική πληθυντικού

sibi: τη δοτική πληθυντικού στο ίδιο πρόσωπο

id: την αιτιατική ενικού στο αρσενικό γένος

meliora:	το επίρρημα στον θετικό βαθμό
canos:	την αφαιρετική πληθυντικού
hac re:	τη γενική ενικού
eo consilio:	την αιτιατική πληθυντικού
ornatrices:	την ονομαστική ενικού.

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

venisset:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα στην οριστική
recesserat:	το β' ενικό πρόσωπο του μέλλοντα στην οριστική στην ίδια φωνή
devertit:	το απαρέμφατο του παρακειμένου
erat:	το β' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα στην προστακτική
desideranti:	το α' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα στην υποτακτική στην ίδια φωνή
legit:	το γ' ενικό πρόσωπο του υπερσυντελικού στην οριστική στην ίδια φωνή
dixit:	το β' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα στην προστακτική στην ίδια φωνή
scripsisset:	το απαρέμφατο του μέλλοντα στην παθητική φωνή
videri:	το α' πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού στην υποτακτική στην ίδια φωνή
fore:	το απαρέμφατο του ενεστώτα
spero:	το β' πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα στην προστακτική
habere:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του παρακειμένου στην υποτακτική στην ίδια φωνή

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

solebat:	το β' ενικό πρόσωπο του παρακειμένου στην οριστική
audita:	το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα στην οριστική στην ίδια φωνή
voluit:	το β' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα στην οριστική.

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

Roma, minor, natu, filia, detertere (μονάδες 10).

Γ1β. hac re audita: να αναγνωρίσετε συντακτικά τη μετοχή (μονάδα 1) και να την μετατρέψετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδες 4).

Μονάδες 15

Γ2α. quae scripsisset: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δικαιολογήσετε την έγκλιση (μονάδες 2) και τον χρόνο εκφοράς (μονάδες 2).

Γ2β. quominus id faceret: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) την έγκλιση (μονάδες 2) και τον χρόνο εκφοράς (μονάδες 2).

Γ2γ. Iulia, Augusti filia, mature habere coeperat canos, quos legere secrete solebat: να εξαρτηθεί η πρόταση από τη φράση «**Macrobius scripsit**» (μονάδες 4).

Μονάδες 15

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ